

Rutiner for eierskapsstyring



Innholdsfortegnelse

1 Formål	3
2 Ansvarlige for eierskapsoppfølging.....	3
3 Prinsipper for eierstyring	3
4 Delegert myndighet	4
5 Arkivering.....	5
6 Offentlighet.....	5
7 Eierskapsmelding	5
8 Eiermøter	6

1 Formål

Formålet med rutinen er å sikre at kommunen har interne rutiner for oppfølging av sin eierskapsoppfølging, utøvelse av eierskap og kontroll på viktige selskapsdokumenter.

Rana kommune har direkte eierandeler i flere aksjeselskaper og i ett interkommunalt selskap. Kommunen er også involvert i ulike former for interkommunale samarbeid og er engasjert i stiftelser/selveiende institusjoner. Denne selskapsorganiseringen innebærer at virksomheten er skilt ut av kommunen og er et eget rettssubjekt, med unntak av KF.

Kommunens styringsrolle endres derfor fra å styre gjennom linjeorganisasjonen til å styre gjennom å være eier av selskapet. Kommunestyret utøver eierstyring gjennom representantskapet eller generalforsamlingen. Disse organene velger styret og kan instruere styret og omgjøre dets beslutninger.

2 Ansvarlige for eierskapsoppfølging

Kommunestyret delegerer myndighet til den som skal være ansvarlig for å følge opp kommunens eierskap ved å representere kommunen i selskapenes styrende organer.

Kommunedirektøren ved eierskapsgruppen i kommunen sørger for å utarbeide og revidere rutiner, og utarbeider utkast til kommunens eierskapsmelding til behandling i kommunestyret minst hvert andre år i tråd med vedtatt eierskapsmelding.

Kommunedirektøren ved arkivet skal gi støtte til representantene for arkivering av eierskapsdokumenter og mottatte innkallinger til generalforsamlinger mv.

3 Prinsipper for eierstyring

Rana kommunes vedtatte prinsipper for eierstyring følger av [eierskapsmeldingen del 1](#) pkt. 2, sist vedtatt i 2022. Disse er som følger:

- a) Rana kommune skal være en ansvarlig, tydelig, forutsigbar og langsiktig eier.
- b) Det skal etableres utbytte og avkastningskrav for selskaper som opererer i et marked. For selskaper der det foreligger andre spesifikt definerte mål, vil avkastningsforventninger erstattes av andre mål som eksempelvis effektivitetsmål, eller ideelle mål.
- c) Selskapets kapitalstruktur skal være tilpasset formålet med eierskapet og selskapets situasjon.

- d) Kommunen gir som eier klare, langsiktige mål for selskapene gjennom selskapsvise eierstrategier.
- e) Kommunestyret skal utarbeide og bør jevnlig revidere styringsdokumentene og avtalene som regulerer styringen av de enkelte selskapene.
- f) Selskapets styre er ansvarlig for å sikre måloppnåelse og ivareta kontrollfunksjonen knyttet til ansvaret for den løpende forvaltningen av selskapet på vegne av eier.
- g) Rana kommune fremmer sine interesser overfor selskapene gjennom generalforsamling, representantskap og eier/dialogmøter.
- h) Styrets godtgjøring skal være på et moderat nivå, og fremstå som rimelig ut i fra styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og arbeidets kompleksitet.
- i) Kommunens eierskap skal fremme samfunnsansvarlig forretningsdrift og bærekraftig samfunnsutvikling.
- j) Det skal være åpenhet knyttet til Rana kommunes eierskap og selskapenes virksomhet.
- k) Rana kommunes etiske retningslinjer skal ligge til grunn for den virksomhet som utøves i de selskap og foretak kommunen har eierinteresser i.

4 Delegert myndighet

Kommunestyrets delegasjon til å møte i de styrende organene og votere for kommunen innebærer at den som er gitt fullmakt til å møte, kan møte og votere i saker som ikke er særlig viktige for kommunen eller av prinsipiell karakter.

I særlige viktige saker som er prinsipielle eller har økonomisk betydning for kommunen, må disse representantene sørge for at saken blir forelagt kommunestyret. Dette for at kommunestyret kan bestemme hvordan kommunen skal utøve sin eiermyndighet.

Den som er delegert fullmakt til å møte i styrende organer, må sette seg inn i kommunens eierskapsmelding og strategi, samt spesifikke strategier og oppdatere seg på rollen som medlem av for eksempel generalforsamling eller representantskap.

Den med delegert fullmakt for et selskap har også et ansvar for å sette seg inn i gjeldende avtaler og vedtekter for selskapet. Ved behov for revidering av disse tas dette opp med kommunedirektøren som forbereder en sak om dette.

5 Arkivering

Den med delegert myndighet til å møte for kommunen i styrende organer i selskaper, som generalforsamling og representantskap har ansvaret for å arkivere mottatte selskapsdokumenter i kommunens arkivsystem.

Selskapene skal gjøres oppmerksomme på at innkallinger, referat og protokoller fra generalforsamlinger skal sendes til postmottaket i Rana kommune eller i kopi til postmottaket i Rana kommune postmottak@rana.kommune.no.

Ellers må den med delegert myndighet oversende en kopi til postmottak@rana.kommune.no slik at dokumentene kan arkiveres på mappene.

Brev fra selskapene til kommunens som eier, innkallinger til generalforsamling mv., referater og protokoller fra generalforsamling skal arkiveres under selskapets angitte mappe i Elements «Selskap X – Eierstyring». Kommunens arkiv bistår med arkivering.

6 Offentlighet

For selskaper som er eid av kommunen, som hovedsakelig driver næring i direkte konkurranse, og på samme vilkår som, private skjermes eierskapsdokumentene i arkivet etter offentlighetsloven § 23 (4).

Dette er av hensyn til at selskapet driver konkurranse med andre aktører. Ved innsyn må det vurderes om det kan gis helt eller delvis innsyn etter reglene i offentlighetsloven, og det må foretas en merinnsynsvurdering, jf. offentlighetsloven § 11.

7 Eierskapsmelding

Kommunestyret vedtar hver andre år eierskapsmelding del 1 og 2. Kommunedirektøren forbereder sak til kommunestyret.

Kommunedirektøren oppdaterer eierskapsmelding del 2 med evt. nye selskaper, foretak eller andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i.

Eierskapsmeldingene publiseres på kommunens hjemmesider.

Selskapsspesifikke eiermeldinger kalles eierskapsstrategi og vedtas av kommunestyrene. Disse gjennomgås minst en gang i valgperioden for å vurdere behov for oppdatering.

Kommunen har selskapsspesifikke eierskapsstrategier for HAF IKS, Mo i Rana Dypvannskai AS og Helgeland Kraft AS. Kommunedirektøren arbeider med å utarbeide eierskapsstrategier for kommunens øvrige eierskapsportefølje.

8 Eiermøter

Kommunedirektøren foretar løpende kontakt med selskapene i kommunens portefølje og avholder eiermøter med selskapene der kommunen har vesentlige eierinteresser.

I selskapene der kommunen har slik innflytelse arbeider kommunedirektøren for å vedtektsfeste eiermøtene, når revidering av eierskapsdokumentene er naturlig.